

GAZETA BIAŁOSTOCKA

MAGAZYN

ORGAN KW. POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 251 (4731)

22. — 23. X. 1966 r.

Cena 70 gr

Przygotowania do wielkiej naukowej sesji 1000-lecia na Wawelu

Sesję organizują Polska Akademia Nauk
i Komitet Naukowy Obchodów Tysiąclecia przy OK FJN

WARSZAWA (PAP) — Obchody 1000-lecia Państwa Polskiego dobiegają końca. Jednym z ostatnich akordów tego jubileuszu będzie w przyszłym miesiącu uroczysta 2-dniowa sesja naukowa na krakowskim Wawelu — w starej siedzibie królów polskich. Sesję organizują Polska Akademia Nauk i Komitet Naukowy Obchodów Tysiąclecia przy OK FJN.

Wybitni nasi uczeni z całego kraju, głównie historycy, a także przedstawiciele innych dziedzin wiedzy, reprezentanci uczelni i ośrodków naukowych — omówią w dniach 22—24 listopada wielozagadkowy problem dzieł Polski oraz podsumują wkład naszej nauki w ogólnonarodowy jubileusz, jakim były obchody Tysiąclecia.

W sesji 1000-lecia, której obrady toczyć się będą w Wielkiej Sali Senatorskiej

wawelskiego zamku uczestniczyć mają liczni członkowie PAN i Komitetu Naukowego Obchodów Tysiąclecia OK FJN, przedstawiciele wojewódzkich komisji Tysiąclecia przy komitetach FJN oraz uczeni z zagranicznych ośrodków naukowych.

Opracowany już program obrad przewiduje, że wkład nauki polskiej w obchody Tysiąclecia omówi minister Szkolnictwa Wyzszego, wiceprezes PAN, prof. dr Henryk Jabłoński. Tematem referatu prof. dr Bogusława Lesnodorskiego będzie „Trud i wartość państwa polskiego”.

„Siły społeczne w procesie historycznym Polski” — to tytuł referatu doc. Feliksa Tychy. Tradycje polskiej myśli technicznej i nauk ścisłych omówi zastępca sekretarza naukowego PAN, prof. dr Ignacy Małeckie, a wpływ czynników gospodarczych na proces dziejowy Polski — prof. dr Witold Kula. Dwa ostatnie referaty będą poświęcone „Procesom kształtowania się kultury ogólnonarodowej i wkładowi Polski do kultury ogólnoludzkiej” (prof. dr Konstantego Grybowskiego) oraz „Problemom obronności Polski w Tysiącleciu” (gen. bryg. Bronisława Bednarsa).

Zamach stanu w Laosie

Samoloty rebeliantów
zbombardowały Vientiane

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera powołując się na źródła dyplomatyczne w Bangkoku donosiła, że do wojny laotańskiej silnie powiększyli się powstania w Laosie południowym. Jak wynika z doniesień, samoloty rebeliantów zbombardowały i ostrzelały obiekty wojskowe i cywilne stolicy Laosu Vientiane, powodując poważne szkody. Doszło do zaciętych walk powietrznych między samolotami rebeliantów i jednostkami lozańskimi. Jednostkami lozańskimi. Jednostkami lozańskimi.

gen. Thao Ma zaaranżował naczelnego dowódcę armii laotańskiej gen. Ouane Rattikone. PARYŻ (PAP) — Jak donosi Agencja France Presse, przebieg wojny laotańskiej opisuje Souvanna Phouma oświadczył dziennikarzom, że nie wyklucza możliwości, iż w Laosie dokonany został zamach stanu. Premier Souvanna Phouma zamierza udać się najbliższym samolotem z Paryża do Bangkoku (stolica Sjamu) a stąd do Vientiane. Książę Souvanna Phouma przybył do Paryża z oficjalną tygodniową wizytą z Nowego Jorku, gdzie brał udział w obradach XXIII sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Ludzie i inicjatywy

RÓWNA DROGA

Ostatni drogowca: Michałowa 3 km. A więc już niedaleko. Akurat tyle, aby poczynić na temat tej miejscowości pewne obserwacje. A więc: widzę kilka niedużych zagłębionych, wykop na małym wzniesieniu, odsłaniający podgłębnie zasobne w żółty piasek, potem całkiem młody laszek z sadzonkami najwyżej czterech lat, które szare polica bardziej podobne do ucorów niż do uprawnych zagłębionych. Tu wszystko pozwala mi wnioskować, że ludzie, których spotkałem w Michałowie, nie żyją z roli.

Potwierdza się to przesłanie nadspodziewanie szybko. Przy okazji wychodzi też sprawa administracyjnego zaszerzowania Michałowa. Dla każdego z mieszkańców, jak i dla całej miejscowości, to rzecz dość istotna. Jednocześnie odpowiedź nie udało mi się od nikogo wydobyć. Myślę więc w rozmowie przewodniczący Gromadzkiej Rady Narodowej — Stanisław Matys, mówiąc o Michałowie jako o miasteczku, to znówu jako o wsi.

Pomieszany się bowiem zanębi w rejestrach administracyjnych z rzeczywistością. Prawdziwych rolników można tu wyliczyć na palcach. Istnieją też inne, ważne powody, które skłoniły mieszkańców do podjęcia starań o przemianowanie Gromadzkiej Rady na osiedlową lub miejską.

A jeśli już mówić o Michałowie jako o wsi, to z gór wywodzi powiedzenie, że jest to wieś niepotwora. Liczy ponad trzy tysiące mieszkańców, żyje z przemysłu, prowadzi gospodarkę komunalną, posiada Liceum Ogólnokształcące i Zasadniczą Szkołę Mechaniczną Politechniki, a także duży i dobrze wyposażony dom towarowy, ośrodek zdrowia i inne jeszcze placówki i instytucje.

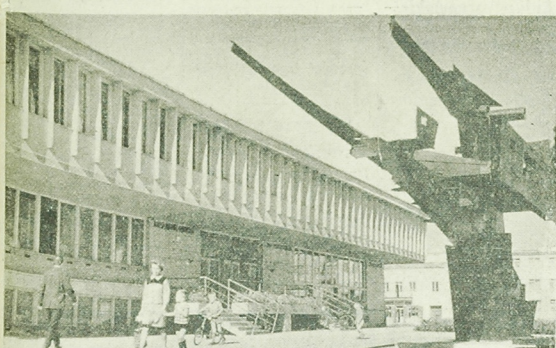
Kiedy pytam o najważniejszą ulicę — otrzymuję odpowiedź: Białostocka. Nie uważam tego bynajmniej za przypadek. Przy Białostockiej ulicy mieści się bowiem zakład „D”. Pełna nazwa zaś brzmi: Białostockie Zakłady Przemysłu Wełnianego im. dyr.

Sierżana. Dla przypomnienia dodam, że dyr. Józef Sierżan pracował właśnie tutaj. Wraz z innymi organizował fabrykę i uruchamiał ją po wojennych zniszczeniach. Był jej pierwszym po wyzwoleniu dyrektorem. Tu-taj również zginął.

O tym, jaką rangę zajmuje zakład w opinii mieszkańców Michałowa, świadczy chociażby taka wypowiedź — gdyby nie było zakładu, nie byłoby Michałowa. Ludzi trzeba by chyba przesiedlić, bo z czego by żyli. Poznałem narwiśka związane z zakładem od ojca i dziada, całe rodziny pracujące tu od lat, młodych, którzy przyszli do „Sierżana” za ojcem, czy matką, a potem wprowadzili tu z kolei swoje żony i swoich młóców. Kiszewicze, Holczewscy, Fiknowicze, Konofczukowie, Litwinowie i inni jeszcze.

Niektórych można nazwać żywą kroniką tradycji tkackich w Michałowie, jak również samego Michałowa. Pamiętają swoich ojców, którzy pracowali na ręcznych krosnach.

Ciąg dalszy na str. 5

„Bohaterom-partyzantom, żołnierzom o wolność i Polskę Ludową” — taki napis zdobi pomnik poświęcony w tym roku w Bilgoraju przed gmachem Miejskiej Rady Narodowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. CAF — Greda

24 GODZINY NA ŚWIECIE

NOWY JORK. Już trzeci dzień z rzędu trwała marcia ludności murzyńskiej z polską w miejscowości Oakland, stanie Kalifornia. Aresztowano co najmniej 26 osób.

BONN. Przewodzący FDP zarzobili wystąpieniem z koalicyj. Kontrolerzy między chrześcijańskimi i demokratami a wolnymi demokratami wnikli w frakcje doba i budżet. Bliźni bniżni zamierzają zwiększyć podatki, czemu sprzeciwia się FDP.

KAIR. Umieszczony 20 km. przez Związek Radziecki na orbicie wokółziemskiej satelita „Kosmos 139” obserwowany był na Morzu Czerwonym z pokładu polskiego statku „Oleńka”

przez ekspedycję Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

WASZINGTON. Departament Obrony USA wstrzymał wysiłki wojskowymi samolotami cywilnych przemyśleń żywności i energii do Wietnamu południowego. Zarządzenie podjęte, że wszystkie środki transportowe są potrzebne do wywołania sprzutu wojennego i zapasów żywności i sił zbrojnych.

BONN. Na terytorium północnej Nadrenii — Westfalii i Dolnej Saksonii zakończyły się wielkie manewry NATO. Uczestniczyły w nich dwie brygady armii brytyjskiej, brygada kanadyjska stacjonująca na terytorium NRF i jednostki armii duńskiej. Łącznie w manewrach brało udział 13.000 żołnierzy i oficerów i około 3.000 różnych pojazdów mechanicznych.

NOWY JORK. Podczas startowania z lotniska Fort Worth w stanie Teksas superbombowca „Mercury 2” odwrócił się i zderzył

plac skrzydła. Samolot 7 godzin krążył w powietrzu, aby wyzerować asany Henry'ny, by przy lądowaniu nie nastąpiła eksplozja. Samo lądowanie odbyło się jednak bezszkodliwie.

BERLIN. — Od 11 dni trwa brawozone poszukiwanie przesyłki, wysłanej pocztą z NRD do Berlina zachodniego. Przysyłka — jak donosi prasa zachodniobermberska — zawierała szereg listów dotyczących obywateli potępianych o sympatyzowanie z NRD. Dotychczas nie natrafiono na żadną „gorącą” ślad. Przysyłka jest jednak, iż przesyłka, na skutek pomyłki urzędników pocztowych, została przesłana wiadomym NRD.

BONN. W Hamburgu wybuchł ogień przy rafinerii należącej do brytyjskiego koncernu „BP”. Plomienie wznosiły się na wysokość około 100 metrów. Ekipy straży pożarnej walczą z ogniem aby nie przedostał się on na pobliskie tereny przemysłowe.

Z jabłoni opadły liście, porostły jedynie ciężkie od soków, dojrzałe owoce — symbol jesieni. CAF — Moroz

składała:

RODZINIE

Dyrekcja, Rada Robotnicza, Rada Zakładowa, pracownicy Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Mięsnego w Białymstoku
k 2043-1

NIE ŚMIEJCIE SIĘ Z PACANOWA

Wydaje mi się, że różne „wielkie” działalności częściej szkodzą początkującym klubom i świetlicom, niż pomagają. Nie wszyscy młodzi mają zdolność do zespołów artystycznych.

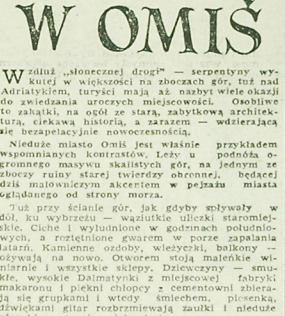
Mogłbym jeszcze sporo pisać o tym, co widziałem na gościnnej ziemi Kieleckiej. Sądzę jednak, że ci biolostoczanin, których interesują doświadczenia kieleczan, sami wybiorą się do Przedzbroda, Ryczewołu czy Pańcowa, zobaczą na własne oczy praktyczną realizację programu aktywizacyjnego. I to, co uznają za dobre, wykorzystają u nas, w Biłostockiem. Przecież jesteśmy w przybliżeniu z Kielcami, a ponadto łączą nas wspólne, często identyczne sprawy: Vide: miasteczka.

FOTO - MIGAWKI
W OMIŚ

ROK 1932

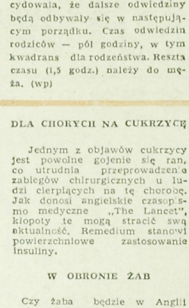
•

Notował: E. REDLIŃSKI

B. NIKITUK

musi pamiętać, że wóz. Pół godziny później cała rodzinka chrapała przy stole. Niezrudno zgadnąć, że wino było zaprawione środkiem nasennym. Teraz już mógł spokojnie porozmawiać z żoną. Po skończonym wyżywieniu sprawdził na wszelki wypadek do uspijonej rodzinki kolegę lekarza. Ten zbadał wszystkich i chociaż nie zauważył nic niepokojącego polecił przysłać lekarza przy śpiących, aż do chwili ich obudzenia się. Nie wiadomo jak zakonczyłaby się ta historia, gdyby w obronionym winogracie nie stanęła babka Józefa. Starsza pani, postępując łaskawą ciwladczką, że rozumi-

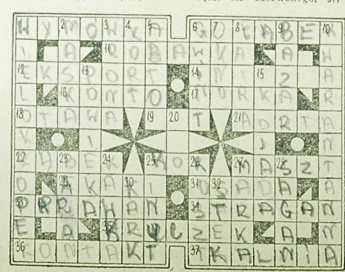
Jednym z objawów cukrzycy jest powolne gojenie się ran, co utrudnia przeprowadzenie zabiegów chirurgicznych u ludzi cierpiących na tę chorobę. Jak donosi angielskie czasopismo medyczne „The Lancet”, klopoty te mogą stracić swą aktualność. Remedium stanowi powierzczyńskie zastosowanie *peniciliny*.

Czy żaba będzie w Anglii
zwierzęciem pod ochroną? Ko-
nieczone takiego posunięcia
wysunął ostatnio prof. I. W. S.
Pringle z Oxfordu. Masowe wy-
korzystywanie żab - w procesie
nauczania biologii w szkołach i
uniwersytetach zagraża im po-
dobno w Anglii kompletna za-
głada. (WiT-AR)

Na Przłęczy Szeńskiej koło Czorsztyna odsłonięto pomnik dla uczczenia pamięci poległych w walce o utrwalenie władzy ludowej na Podhalu. Zbudowano go wg. projektu zakopińskiego rzeźbiarza Władysława Hasiora. Abstrakcyjna konstrukcja z płyt stalowych kryje w swym wnętrzu instrument w rodzaju organów. W ustawionych pod różnymi kątami słupach zainstalowano flety i organy, na których górski wiatr wygrywa melodie...

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1) wykręt lub za-
rzt, 6) potrawa z kapuszy
zawieranej, 11) podobna do
dżidżowny (świeżka przynęta na
ryby), 12) przeciwieństwo impor-
tu, 14) najład, wiarygodnie nie-
przypadek, 16) dwustronny ra-
chunek w księgowości, 17) zwie-
rzę futerkowe, 18) rodzaj pok-
rawy, 19) boleć do łączenia pły-
nietałowych, 21) główna tętnica
22) kolaryzacja, 23) uchyłanie
tętnienica, 25) włośńwos u
płoty na głowie, 27) wystąpi-
cie statku, 29) zatoka w pla-
ciezieli M. Czerwonego, 31) na

Najmłodszą pilotką Szwajcarii jest 16-letnia Manuela Bianchi. Co dzień, bez względu na pogodę, ta dzielna dziewczynka trenuje loty. Zdażyła już przelecieć kilka tysięcy kilometrów. Manuela ma jednak poważny kłopot. Prawo latania na samolocie dostała bez trudu, na prośbę kierownika samochodem musi czekać aż dwa lata. W Szwajcarii prawo jazdy otrzymuje się dopiero po ukończeniu 18 lat. Czyżby kierowanie samolotem było mniej niebezpieczne, niż samochodem. (wp)

Pismo amerykańskie „Flying saucer review” otrzymuje tysiące listów od czytelników — także europejskich — którzy w dzieli „latające spodki”. Jednocześnie czytelnicy ci wysuwają rozmaite hipotezy, co do pilotów owych tajemniczych pojazdów. Jedni twierdzą, że są to „mandragory” (rośliny, których korzeń ma kształt ludzkiego ciała), inni że są to „uranydy” (rumieńskie roślino, przetwarzające ewolucję o tysiące lat „człowieka miąsącego”. Fantazja ludzka nie ma granic!

Moda na odchudzanie się nabrała sił głównie w krajach wysoko urozwojonych, przemysłowych. Rośnie ilość cudownych diet i recept na szybkie schudnięcie, z czego niektórzy czerpią pokaźne zyski. Ostatnio pewien grecki lekarz wpadł na pomysł, by odchudzać swych pacjentów przy pomocy

CAF = Borjak

ble skierowania do jego mieszkania wyłącznie studentki. Nawet nie poim-

Mieszkańcy małego miasteczka w woj. warszawskim — Ostrówka Węgierskiego, którzy od dawna i bezskutecznie skarżą się na złe zaopatrzenie sklepów, pewnego

bie skierowania do jego mieszkania wyłącznie studentki. Nawet nie najmłodszej — z IV lub V roku. Odważne, które zgłaszały się pod wskazany adres, natychmiast rezygnowały z wygodnego pokoju.

Sklepy były jednak zamk-

Inny właściciel mieszkania żądał, by studencki lokator zgłosił się jako konkretny świadek w prowadzonej przez głównego lokatora sprawie sądowej. „Nie ma szkodli, że pan nie wie o co chodzi. Będzie pan mó-

nięte. Otworzono je, gdy za-
jechał rząd limuzyn „z wo-
jewództwa” i to tylko dla
przybyłych samochodami
członków komisji, utworzo-
nej właśnie w wyniku skarg
mieszkańców na złe zaopa-
trzenie sklepów.

Starsza, sympatyczna pani nie tylko po nadzwyczaj przystępnej cenie zaferowała pokój dla dwóch studentek. Jej serdeczność wyra-

Krakowska Rada Okręgo
wa ZSP wśród zgłosze

Autostrada, prowadząca od strony południowej do przełęczy św. Gotharda, znana z liczących się niebezpiecznych zakrętów, zastąpiona zostanie wkrótce nową szosą. Liczba zakrętów zmniejszy się z 25 do 3.

NA ZDRĘCIU: gotowy odcinek alpejskiej autostrady.

CAF — UPI

pod naciskiem rad i wypychu gabinetu francuskiego rząd sultanki zgodził się na uznanie księcia Hohenzollerna za hospodara Rumunii i przyjął wszystkie warunki podane przez tego młodego władcę. Tymczasem powstanie na wyspie Kandji (Krecie) według raportów tureckich nie zostało jeszcze przytłumione, pomimo iż Turcy w liczbie 50.000 zajmują wyspę. Zdaje się, że powstańcy chcą się poddać. Grecji pozostało tylko bronić, broni i amunicji w Turcji brak. Tak dalece uważa za popołudniu neutralność, iż wysył pospiesznie świeżo pulki do Tesalii, flota zaś turecka z zapieczętowanymi rozkazami wypłynęła z morza Marmara.

Z Wilna donoszą, że zmarł tam na chole-
rę A. J. Gliński autor „Bajara polskiego”.
Cholera nie nawdziła zwykle Wilna tak jak
np. Dziśno, gdzie ludność zdziesiątkowaną
została. Być może, że do zwiększenia się epi-
demii w tym roku przyczynił się urodzaj
tegoroczny na owoce, których istotnie tyle
dłużnicy nasze wydawali, jak nie pamiętamy.
Lubowicz jednak darów Pomocy musieli
tak od nich stronić, jak anachoreci od po-
skus ukazujących się im na pustyni. Jabłko
istotnie było w tym roku owocem zakaź-
nym.

Z nowości bibliograficznych oświadcujemy, wskazując się „Historii polszczyzny dla pici żeńskiejszej”, dzieła podsiemne Klementyny z Tańskich Hoffmeyerowej, uasuplione i doprowadzone dla dziejstwejszego czasu. Nie rozumiemy wszelako dlaczego ta historia polszczyzny ma być koniecznie dla pici żeńskiejszej, zdaniem naszym dadek ten jest tak trafny, jakby trafniej było, gdyby ko napisał arytmetykę dla tej a nie innej; już lepiej było napisać po prostu „dla młodzieży” lub coś podobnego.

Odnajdujemy też ukazanie się „Kalendarza polskiego popularno-ziemskiego na rok zwyczajny 1867”. Temu rok nabydnie ten kalendarz, który w 1866 roku był „Kalendarzem kupieckim”. Latowo sposób „wzrastania płam” i bezwzględnie przepis „jak się wytubawia oleje i tłuszcze płynne” umieszczono w „Kalendarzu” z 1867 roku. Wskazujących się w kalendarzu drzewziwoń i poezji, jak „Duńska ballada” i „Ciud Mojstestwa”, jeżeli ten eksperyment uda się, na pewno nie będzie „Kalendarz” z 1867 roku. Zamieszczenie tego przepisu do innych artykułów w kalendarzu umieszczonych pozostawiamy do woli nabywcy, w każdym razie nie musimy się martwić, że w 1867 umieszczono na okładce, są one bowiem jedynie w swoim rodzaju i nader trafne, na przykład: „Ryby: bywa różnych wielkości, kształtów, kolorów, smaku, mięso jest, wszelako nie do zbytku”.

Na scenie warszawskiej wspanioło operę Webera „Wołny strzelec”. Pomóż Moniuszko, którego dyrekcyi zaudziemy wydatnie i wszystkich piękności partycyi, i tym razem stanął na czele młodych artystów, doboru, talentu, i zaciętości. Zauważyłem, że na tym razem występować to szczerze obci, zaś to salach redutownych również pod dykcją p. Moniuszki odbywa się druga część oratorium Mendelssohna „Eliasz”. Wszelako jak to u nas zwykłe sala ślicza i muzyka, powołanie nie ma i to zachęca do gródnia. Zai nam pracy szanownego dyrektora, zaś i amatorów al i publiczności, że nie pokupia się pożytku rzeczu niekiedy...